

REVISTA LITERARĂ

Libris

APARE SUB EGIDA UNIUNII SCRITORILOR DIN ROMÂNIA

LECTURI,
TAIFASURI
STĂRI DE SPIRIT

POST-ADEVĂRUL ȘI UMBRELE SALE DE CENTENAR

În anul Centenarului, post-adevărul înseamnă abandonul istoriei și construirea istoriilor alternative, personale, înseamnă erodarea culturii și încercarea de eliminare, treptată, a reperelor valorice, înseamnă, în cele din urmă, erodarea noțiunii de „națiune”, transformarea chietudinii și bucuriei Centenarului prin neliniștitoare întrebări despre rosturile împlinirii naționale.

p.07 IOAN-AUREL POP

Trebuie să spun de la început că, într-o societate definită drept a post-adevărului, nici fenomenul fake news și nici istoriile scrise după voia fiecăruia nu sunt ele însele post-adevăruri, ci consecințe ale unei elite educate în funcție de post-adevăr și de opiniile (foarte variate) despre acesta. Iar conceptul de post-adevăr, transpus într-o manieră de înțelegere a vieții, scoate în prim-plan – conform definițiilor din dicționare – „o cultură (spirituală) în care apelurile la emoții tind să prevaleze asupra faptelor și argumentelor logice” sau, altfel spus, o lume „în care faptele obiective sunt mai puțin influente în a modela opinia publică decât apelurile la emoție și la credința (convingerea) personală”.

p.18 DINU FLĂMÂND

*Totul era pregătit pentru drumul meu
dar nimic nu e pregătit pentru ieșirea mea
din această confuzie care e viața mea,
și mi-e foame doar de nimic
iar cineva din lăuntru meu
e dușmanul meu cel mai mare*

CUPRINS

03	POST-ADEVĂRUL ȘI UMBRELE SALE DE CENTENAR
<i>de Adrian Lesenciuc</i>	43	DOINA CETEA: ISTORII
<i>de Victor Constantin Măruțoiu</i>
04	TÂRGUL INTERNAȚIONAL DE CARTE ȘI MUZICĂ
LIBRIS, EDIȚIA A XV-A
<i>de Horia Nilesu</i>	45	DORINA VLADI: ZECE IERNI
<i>de Ion Popescu Topolog</i>
07	ADEVĂRUL ISTORIC
<i>de Ioan-Aurel Pop</i>	47	IULIAN CĂTĂLUI: TRATAT DESPRE
PSEUDODICȚIONARE
<i>de Florin Șindrilaru</i>
11	ISTORIA. ADEVĂRUL ȘI MITURILE
<i>de Adrian Lesenciuc</i>	49	ANDREA H. HEDEȘ: ORELE ASPRE
<i>de Flavia Adam</i>
15	ISTORIA ASTREI [III] MEMORII
<i>de Daniel Drăgan</i>	52	ALEX MAROIU: ANII CENUȘII. III.
UMBRELE TRECUTULUI
<i>de Doreanu Mircea</i>
18	DINU FLĂMÂND	55	ȘTEFAN BACIU, POET AL UNUI TRAGIC
APROAPE-DEPARTE
<i>de Dan Anghelescu</i>
20	FLORIN CARAGIU	60	MEMORIILE LUI ROMULUS CIOFLEC
ÎN BASARABIA
<i>de Luminița Cornea</i>
21	MARIA PILCHIN	64	IVAN PILCHIN
<i>traducere: Răzvan Voncu și Marina Colesnic</i>
22	ELEANOR MIRCEA	67	SIERANEVADA
<i>de Horia Nilesu</i>
23	RUDY ROTH	69	HOREA CUCERZAN
24	ESTETICA ÎNTRE MEDIERE ȘI SINTEZĂ
<i>de Adrian Lesenciuc</i>	71	AL DOILEA TRIMESTRU LITERAR.
REFLECTĂRI ÎN REVISTE
27	MIC ALMANAH AL MARILOR OAMENI
(PE CARE I-AM CUNOSCUȚ)
<i>de Laurențiu-Ciprian Tudor</i>		
32	MIREASA TĂTĂROAICĂ [II]
<i>de Gabriela Vlad</i>		
37	BIBLIOTECA ELVEȚIANĂ
<i>de Veronica Balaj</i>		
39	PENTRU MINE, SCRITORUL E UN FEL DE
CĂUTĂTOR DE COMORI, AVENTUROS, SMINTIT,
CAPABIL SĂ-ȘI DUCĂ DORINȚELE PÂNĂ ÎN
PÂNZELE ALBE
<i>de Laurențiu-Ciprian Tudor</i>		

REDACTIA

Director onorific: Doru Munteanu
Redactor-șef: Adrian Lesenciuc
Secretar de redacție: Laurențiu-Ciprian Tudor
Redactori: Mihaela Malea-Stroe
 Cătălin Stanciu
 Dana Anghelescu

Adresă: str. Mureșenilor nr.14, Brașov 500030,
 Tel: 0268/477799, 0268/478595
 email: cultural@libris.ro

Pentru comenzi și abonamente:
 SC LIBRIS EDITORIAL SRL
 str. Mureșenilor nr. 14, Brașov, cod 500030
 tel: 0268.477.799
 e-mail: editura@libris.ro
 cont RO77BTRLRONCRT0364057701
 Banca Transilvania Brașov

ISSN 2559 - 0308,
ISSN-L 2559 - 0308

POST-ADEVĂRUL ȘI UMBRELE SALE DE CENTENAR

Ne întrebăm firesc, alături de invitatul special al numărului 2/2018, Ioan-Aurel Pop, președintele Academiei Române, clujean și brașovean deopotrivă, despre rosturile mistificării prin abandonul adevărului în favoarea post-adevărului. În fond, post-adevărul e o simplă găselniță lingvistică, o structură ciudată care acoperă ceea ce ar putea acoperi logica fuzzy, a adevărilor non-categorice, a probabilităților în adevăr. Post-adevărul e doar o diversivă în raport cu valoarea fundamentală numită Adevăr, o situație în afara judecății în raport cu adevărul, pentru a permite „adevărului subiectiv” (ușor de manipulat prin intermediul mijloacelor de comunicare în masă) să se instituie într-o depresiune valorică, apărută în urma eșecului noțiunii de „adevăr obiectiv”. „Adevărul subiectiv” este cel pe care ideologii săi îl construiesc în mințile eliberate de dorința cunoașterii, de convingerile școlii și ale vieții. **Într-un soi de** iresponsabilitate epistemică generalizată, anul Centenarului ne prinde în plin proces de construcție a „adevărurilor subiective”, în ciuda faptului că cei care proiectează asemenea explicații ale faptelor **damează**, dezvrăjirea, înlăturarea vălului ideologic. Noua ideologie, a post-adevărului, e simpla proiectie dirijată pe pânza groasă

care separă interiorul „adevărurilor subiective” controlabile ideologic de realitatea potențială devoalând adevărul.

În anul Centenarului, post-adevărul înseamnă abandonul istoriei și construirea istoriilor alternative, personale, înseamnă erodarea culturii și încercarea de eliminare, treptată, a reperelor valorice, înseamnă, în cele din urmă, erodarea noțiunii de „națiune”, transformarea chietudinii și bucuriei Centenarului prin neliniștitoare întrebări despre rosturile împlinirii naționale. Dacă modernitatea s-a construit pe canavaua națiunii, se întreabă adepții post-adevărului, atunci de ce ar avea nevoie de națiune post-modernitatea? De ce e necesară o literatură națională, câtă vreme identitatea Rețelei e mai puternică, sudează mai bine grilajul hashtag (#)? Să nu uităm că principala problemă a marxism-leninismului a fost chiar înfrângerea ideii de națiune și a naționalismului. Capitalul lui Marx se întoarce, cumva, indiferent de formă (iar asta ne duce cu gândul la cartea, dramaturgului brașovean Cornel Teulea). Națiunea, amestecată de marxisti „invenționisti”, cum îi numește Dan Dungaciu, suflă în lumânările de pe tortul centenar. Cei ce suflă la unison n-ar trebui să uite că pentru Ernest Renan existența națională e, metaforic, „un plebiscit de fiecare zi”. Cum ar rămâne oare cu „plebiscitul centenar”, dinainte dinamitat de apostolii post-adevărului?

Adrian Lesenciuc
REDACTOR-ȘEF

n. 21 august 1975, Câmpulung Moldovenesc. Poet, prozator, critic literar. Doctor în științele comunicării. Profesor universitar. Membru al filialei Brașov a Uniunii Scriitorilor din România din 2000. Președinte al filialei din 2013. A publicat volume de versuri, critică și istorie literară, romane. Prezent în dicționare, antologii și volume colective publicate în țară și străinătate.

TÂRGUL INTERNAȚIONAL DE CARTE ȘI MUZICĂ LIBRIS, EDIȚIA A XV-A

Horia Nilesco

n. 6 aprilie 1985, Brașov.
Membru al echipei Libris
Brașov. Absolvent al
Facultății de Drept din cadrul
Universității Transilvania
Brașov. Autor de recenzii și
cronici pentru blogul Libris.ro.
Realizator al serilor de
cinematecă începute acum șase
ani și organizate lunar la
biblioteca Șt. O. Iosif.

Conform tradiției pe care o respectăm aproape cu sfințenie, dacă e martie, dacă e sărbătoarea Bunei Vestiri, atunci este timpul pentru ca Târgul Internațional de Carte și Muzică să își deschidă porțile pentru cea de-a XV-a ediție. Anul acesta, Târgul de carte s-a întors în casa sa originală de la Aula „Sergiu T. Chiriacescu” a Universității Transilvania. Evenimentul a fost organizat de către Asociația Libris Cultural Brașov, Primăria Brașov și Universitatea Transilvania Brașov în parteneriat cu Camera de Comerț și Industrie Brașov și filiala Brașov a Uniunii Scriitorilor din România. Așadar: editurile au sosit cu cele mai bune oferte de carte, exponatele vernisajelor s-au aflat la locul lor, iar cititorii au pășit pragul Casei

Cărților spre a se îmbogăți sufletește.

Târgul Internațional de Carte și Muzică a fost deschis de scriitorul și fostul președinte al Filialei Brașov a Uniunii Scriitorilor din România, Doru Munteanu, care și-a amintit de începuturile acestui târg din 2004. Târgul a fost inaugurat acum cincisprezece ani în ziua Bunei Vestiri, și de atunci el a fost organizat mereu în preajma acestei sărbători religioase extrem de importante. Nici anul acesta nu a fost o excepție. Doru Munteanu a mai vorbit și despre atracțiile târgului și surprizele care îi așteaptă pe vizitatori. La deschidere au mai fost prezenți domnul Silviu Costea, președintele Camerei de Comerț și Industrie, doamna profesor doctor Liliana Rogoza, prorector al Universității Transilvania, și bineînțeles domnul Virgil Oniță, președintele grupului de firme Libris.

Prima zi a Târgului Internațional de Carte și Muzică a debutat cu lansarea primului număr din 2018 al revistei literare Libris.

Invitatul special al acestui număr a fost prof. dr. arhitect Teofil Mihăilescu. Acesta a luat cuvântul și a vorbit despre implicarea sa în proiectele culturale ale Brașovului, atât în calitate de arhitect, artist plastic/fotograf, scriitor, cât și în calitate de profesor universitar. S-a făcut apoi o scurtă prezentare a deliciilor culturale ce se pot regăsi în paginile revistei. A altă lansare importantă a aceleiași zi l-a avut în centrul atenției pe Andrei Marga, care a venit la Brașov pentru a-și lansa cel mai nou titlu – „Identitate Națională și Modernitate”. Evenimentul a fost deschis de către Dana Anghelescu, director Libris Editorial, care a vorbit despre onoarea, pe care Marga ne-a acordat-o publicându-și cartea la Libris Editorial. Andrei Marga a ținut o prelegere publicului prezent extrăgând câteva argumente din cartea sa pentru a atrage atenția asupra pericolului globalizării. Marga s-a considerat dintotdeauna un contemporan, și în consecință, a declarat că va alege întotdeauna să vorbească despre evenimentele curente. Asistăm, în opinia scriitorului, la o curbă în graficul ascendent al globalizării, implicit la o revenire a interesului pentru identitate. Trăim, așadar, într-o epocă a reevaluării naționale. Marga și-a asumat cuvintele grele și uneori incomode pe care le-a spus, atât în cartea sa, cât și în fața publicului prezent la lansare. Cu toate acestea s-a arătat optimist în ceea ce privește viitorul, iar acest lucru nu poate decât să ne dea speranță. În aceeași primă zi au mai pășit pe scena Târgului personalități importante ale orașului nostru precum Nicolae Pepene (directorul Muzeului Județean de Istorie Brașov), Aurelia Stoiie Mărginean, părintele Cristian Muntean, Eduard Huidan (jurnalist și scriitor), Mihail Vakulovski (scriitor), Cătălin Stanciu (poet), Laurențiu-Ciprian Tudor (poet) și mulți alții. Seara s-a încheiat cu un spectacol de poezie de cea mai bună calitate. Actorul George Custură a oferit un regal poetic intitulat „De la Nistru la Tamisa”.

A doua zi i-a adus în fața publicului brașovean pe profesorii Facultății de Litere din Brașov. Adrian Lăcătuș, Romulus Bucur și Ruxandra Ivăncescu au prezentat cărți recente ale literaturii române contemporane.

ADEVĂRUL ISTORIC

IOAN-AUREL POP

Ioan-Aurel Pop, n. 1 ianuarie 1955, este un renumit istoric român, profesor universitar, rector al Universității „Babeș-Bolyai” din Cluj Napoca și președinte al Academiei Române din 2018. A studiat în clasele primare și gimnaziale la Brașov, fiind ulterior absolvent al Liceului „Andrei Șaguna” ca șef de promoție. A urmat cursurile Facultății de Istorie și Filozofie în cadrul Universității „Babeș-Bolyai” și s-a specializat în Istoria Medievală. A publicat peste 500 de studii și articole și câteva zeci de cărți, a coordonat numeroase volume, i s-au decernat titluri onorifice, ordine și medalii. A devenit membru corespondent al Academiei Române în 2001 și titular în 2010, rostind un memorabil discurs de recepție: „Semnificația istorică a unor nume: român și România”. Este director al Centrului de Studii Transilvane, președinte al Comitetului Național al Istoricilor din România și reprezentant al României în Comitetul Internațional de Științe Istoric. Este coordonatorul monumentalului proiect Istoria Transilvaniei și autor al celei mai importante replici la adresa istoriilor post-truth: Istoria. Adevărul și miturile, ajunsă în 2018 la ediția a III-a (Editura Școala Ardeleană). Redacția publicației Libris a declarat lucrarea menționată Cartea Centenarului și are bucuria de a-l găzdui pe acad. Ioan-Aurel Pop ca invitat de onoare al prezentului număr.

Adevărul istoric ar trebui să fie în concordanță perfectă dintre cunoștințele noastre despre trecut și realitatea sau viața de odinioară. Această concordanță perfectă nu poate însă să existe, fiindcă niciodată discursul despre ceea ce a fost nu se poate suprapune exact peste realitatea trecută. Întâmplările din trecutul mai îndepărtat nu pot fi verificate și confirmate nici prin observație directă și nici prin experiență, ci exclusiv prin izvoarele (mărturiile) rămase din epocile revolute. Preocupările istorice pentru adevărul istoric pornesc din Antichitate și traversează aproape toate curentele culturale importante. Dar, în condițiile în care ceea ce a fost nu mai rămâne „palpabil” sau nu mai are concretețe, nici măcar istoricul nu are capacitatea de a construi întocmai trecutul, ci doar să tindă spre reconstruirea sa veridică, folosindu-se de sursele istorice. De-a lungul timpului, istoricii au dat înțelesuri diferite noțiunii de adevăr (istoric), în funcție de curentele de gândire contemporane lor sau de concepțiile filosofice și politice la

care au aderat, de la un relativism total până la considerarea istoriei drept știință exactă, capabilă să ajungă la adevărul absolut, la refacerea (retrăirea) aievea a realității. În perioada arhaică a Greciei antice, azeii se străduiau să vorbească și să cânte frumos despre trecut, folosind imaginația și imaginile artistice, fiindcă pentru ei viața se derula după voința zeilor. Noțiunea de adevăr, căutarea faptelor trecutului prin surse și reconstruirea lor în funcție de cauzalitate s-au afirmat timid și parțial abia în epoca Greciei clasice și apoi în epoca elenistică și în cea romană, de la